

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-21
Besvaras senast
2024-10-30 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:261 Konsekvensanalyser av förändringar av biståndets volym

Enligt Biståndsanalys 2023 från Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) är konsekvensanalyser avgörande vid större förändringar i biståndets volym och struktur. EBA understryker att oförutsedda svängningar i biståndets finansiering och omfattande avräkningar för andra ändamål skapar osäkerhet både mellan år och inom ett visst år. Denna osäkerhet kan leda till ineffektiva och kortsiktiga insatser samt förlora de långsiktiga utvecklingseffekterna av Sveriges internationella engagemang. EBA pekar också på att större reformer och justeringar av biståndets volym eller inriktning bör föregås av gedigna konsekvensanalyser för att säkerställa att förändringarna inte underminerar Sveriges långsiktiga biståndsmål.

Regeringens beslut att avskaffa enprocentsmålet och i stället fastställa en biståndsbudget på 56 miljarder kronor – och nyligen sänka denna till 53 miljarder – har inte följts av en sådan konsekvensanalys. Nedskärningarna riskerar att föra Sverige under FN:s rekommenderade nivå om 0,7 procent av bruttonationalinkomsten (BNI), en riktlinje som Sverige har följt i decennier. Detta förändrar inte bara volymen på biståndet, utan skickar även en signal om att Sverige prioriterar sina inhemska och regionala intressen över globala ansvarstaganden och långsiktig hållbar utveckling.

Rapporter från internationella organisationer som OECD och FN:s utvecklingsprogram (UNDP) har varnat för att länder som kraftigt minskar sitt internationella bistånd riskerar att försämra sin förmåga att hantera globala utmaningar som klimatförändringar, humanitära kriser och global hälsa. Att överge FN:s rekommendationer innebär dessutom att Sverige frångår sin tidigare roll som en ledande förespråkare för ökat internationellt samarbete och solidaritet.

Socialdemokraterna har länge förespråkade att Sverige ska följa FN:s rekommendationer om biståndets nivåer för att säkerställa att vi fortsätter att bidra till en mer jämlik och hållbar värld. Vårt tydliga mål är att stegvis återställa biståndet till enprocentsnivån, vilket är avgörande för att säkra Sveriges långsiktiga åtaganden. Den nuvarande regeringens förändringar i biståndets volym och avräkningarna från biståndet till andra ändamål saknar dock den gedigna konsekvensanalys som EBA och andra aktörer pekar på som nödvändig för att säkerställa ett effektivt och långsiktigt bistånd. Att genomföra sådana förändringar utan en omfattande analys innebär stora risker, inte bara för

kvaliteten och omfattningen av de svenska bistandsinsatserna, utan även för Sveriges trovärdighet som en stabil och långsiktig partner i det internationella samarbetet.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Vilka initiativ ämnar statsrådet ta för att säkerställa att större förändringar i biståndets volym och omfattande avräkningar följs av gedigna konsekvensanalyser, så att Sverige fortsatt kan uppfylla sina internationella åtaganden och prioritera långsiktiga globala insatser framför kortsiktiga regionala intressen?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann